

ساختار نور و سایه در فیلم

اثر آخیم دونکر

ترجمه: حسین روشنکار

www.ketab.ir

ساختار نور و سایه در فیلم

Licht- und Schattengestaltung im Film

Achim Dunker

„Die chinesische Sonne scheint immer von unten“

ISBN 978-964-223-578-0

سر شناسنامه	: دونکر آخیم
عنوان و نام پدید آور	: Dunker, Achim
مشخصات نشر	: ساختار نور و سایه در فیلم / اثر آخیم دونکر: ترجمه حسین روشنگار .
مشخصات ظاهری	: بوشهر دانشگاه آزاد اسلامی (بوشهر): بروجرده: دانشگاه آزاد اسلامی (بروجرد)، ۱۳۸۸.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۳-۵۷۸-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی	: Licht und Schattengestaltung im Film
یادداشت	: واژه نامه
موضوع	: فیلم برداری - نورپردازی
شناسنامه افزوده	: روشنگار حسینی، ۱۳۴۹ - مترجم
شناسنامه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر
شناسنامه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بروجرده
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۸ س۲ ۹۷۹/د TRA
رده بندی دیویی	: 778/5343
شماره کتابشناسی ملی	: 1978231

ترجمه: حسین روشنگار

طراح گرافیک و ویراستار: مهتاب ابراهیم زاده

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه علوی بوشهر تلفن: ۲۵۲۴۳۴۳

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

چاپ نخست: ۱۳۸۹

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

تمام حقوق برای مترجم محفوظ است.

lianpictures@gmail.com

۱. مقدمه مترجم ۶
۲. مقدمه نویسنده ۱۰
۳. درک وضعیت نوری ۱۲
۴. امکان های ساختار نوری ۱۶
۵. منطق و قالب نورپردازی ۲۴
۶. سبک عکاسی ۲۹
۷. نورافکن ها ۳۳
۸. قوانین نورپردازی در عمل ۵۱
۹. وسائل کمکی ۷۱
۱۰. ساختار نوری ۸۰

۱۱. حرارت رنگ ۹۰
۱۲. فیلترهای مبدل ۹۶
۱۳. نورهای مخلوط ۹۶
۱۴. ساختار نور در فضای داخلی ۱۰۳
۱۵. فیلم برداری شبانه در فضای داخلی ۱۱۳
۱۶. ساختار نور در فضای بیرونی ۱۱۶
۱۷. فیلم برداری شبانه در فضای بیرونی ۱۲۳
۱۸. فیلم های تبلیغاتی ۱۲۸
۱۹. حداقل تجهیزات نوری برای فیلم های داستانی و مستندهای پر هزینه ۱۴۱
۲۰. نورسنجی ۱۴۵
۲۱. مصاحبه ۱۵۶

مقدمه مترجم

این کتاب اولین بار در سال ۱۹۹۳ میلادی منتشر شد و به سرعت در همه دانشگاه ها و مدرسه های سینمایی و تلویزیونی آلمان، بعنوان علم پایه نورپردازی مورد توجه قرار گرفت. طوری که امروزه در اغلب مدارس و دانشگاه های معتبر سینمایی آلمان، کتاب "ساختار نور و سایه" تدریس می شود.

از آنجائی که سینمای امروز ایران از لحاظ محتوایی جایی برای خود در عرصه جهانی یافته است، وقت آن رسیده که از سفسطه های انتقادی دوری کنیم و به جای آن، علم سینمای کشورمان را ارتقاء دهیم. اگر منطقی بنگریم، در زمینه ساختار نور و سایه، ضعف بزرگی در فیلم های ما هویداست. ضعفی که به هیچ عنوان تنها با تکیه بر تجربه شخصی و احساس صرف، برطرف نمی شود. تنها از طریق آموزش پایه ای تئوری و علمی، می توان به مبارزه با این ضعف برخاست. ترجمه این کتاب می تواند اولین قدم در این راستا باشد. چرا که این کتاب نه تنها به مقوله نظری علم نورپردازی پرداخته، بلکه از ترکیب آن با تمرینات عملی نیز، آموزش آن را تکمیل کرده است. به علاوه این کتاب از محدود کتاب هایی است که از گزافه گویی پرهیز کرده و فقط به علم مقوله نور می پردازد.

کتاب حاضر نه تنها به یک شیوه ساختار نور و سایه در فیلم و ویدئو اکتفا نمی کند، بلکه تمامی شیوه‌ها را به اختصار توضیح می‌دهد. از ساختاری که در فیلمهای هنری دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی به چشم می‌خورد، گرفته تا سبک‌هایی که امروزه در فیلم‌های تبلیغاتی استفاده می‌شوند، همه و همه را شرح می‌دهد. در انتهای کتاب هم آخیم دونکر نویسنده کتاب به مصاحبه‌ای تخصصی با سه فیلم بردار برجسته سینمای جهان با متد‌های کاملاً متفاوت نورپردازی می‌پردازد.

اولین بار که فکر ترجمه این کتاب به ذهنم آمد، در ترم سوم رشته کارگردانی سینما در دانشگاه شهر کاسل آلمان، مشغول به تحصیل بودم که پرفسور فیلم برداری این کتاب را به ما معرفی کرد و بر اساس تمرینات مندرج در کتاب به همه ما تکلیف می‌داد. در آن زمان رفته رفته متوجه شدم که نتایج بدست آمده از تکالیف ما دانشجویان، چیزی از حرفه‌ای‌های عالم سینمای غرب در نورپردازی کم نداشت. ما با همان نورافکن‌هایی که همیشه در سینمای آماتور و حتی در ایران در اختیار داشتیم، فضاهایی را خلق می‌کردیم که من تا آن زمان، فقط در رویا‌هایم تصور می‌کردم. درک علم ساختار نور و سایه در آن زمان برایم همچون رسیدن یک تشنه لب در بیابان به یک نهر آب گوارا بود. در آن لحظه با خود گفتم باید روزی این کتاب ارزشمند را برای همه سینما دوستان تشنه یادگیری علم سینما در ایران عزیزم ترجمه کنم. از نگاه من این کتاب تنها پایه ایست که فراگرفتن

آن، مانع از سردرگمی و انحراف در آموزش علم نورپردازی به هنرجویان سینما و تلویزیون و نیز عکاسان می گردد و علاوه بر آن، اندوخته پیشکسوتان مان در این رشته را نیز پربارتر می کند.

تمامی امکاناتی که این کتاب از آنها سخن می گوید، در کشور ما وجود دارند و مورد استفاده قرار می گیرند، فقط شاید با نام های تجاری مختلف معرفی شده اند. برای درک بهتر بعضی از مطالب این کتاب فقط سه یا چهار عکس ضروری به متن آن افزوده ام که امید دارم به خوانندگان کتاب کمک کند. این کتاب، آموزش ساختار نور و سایه به زبان ساده است که نه تنها برای فیلم برداران و نورپردازان مورد استفاده فراوان دارد، بلکه برای تمامی کسانی که به نوعی با فیلم در ارتباط هستند مفید است. حتی یک فیلم نامه نویس، اگر با ساختار نور و سایه در فیلم بیگانه باشد، نمی تواند خالق یک اثر با دراماتورگی ایده آل سینمایی بشود.

"اخیم دونکر" نویسنده این کتاب، ابتدا رشته عکاسی را تا مقطع کارشناسی ارشد تحصیل کرده و بعد از آن بعنوان نورپرداز و فیلم بردار مشغول به کار شده است و در نهایت به تولید فیلم های تبلیغاتی، که آرزوی همه فیلم برداران غربی است، پرداخته است. امروزه نیز به عنوان مدرس ساختار نور و سایه در دانشگاه های مختلف اروپا مشغول به کار است. در ترجمه این کتاب سعی من نیز بر آن بوده که تا حد ممکن از واژه های لاتین استفاده نکنم و حتی برای کلمات

تخصصی هم، معادلی فارسی پیدا کنم تا درک این مهم برای خوانندگان عزیز ساده‌تر گردد. در مواردی هم با توضیح کافی، معنی واژه‌های لاتین استفاده شده را ارائه داده‌ام.

از شما خوانندگان محترم نیز خواهشمندم چنانچه نقصی در ترجمه این کتاب می‌بینید، از طریق پست الکترونیک، مرا از پیشنهادات خود آگاه کنید.

سپاس گذارم

حسین روشنکار / بوشهر - تابستان 1388

lianpictures@gmail.com